

# SERTA PACIFICA

TANULMÁNYOK  
FRIED ISTVÁN  
70. SZÜLETÉSNAPIJÁRA

2004 – SZEGED  
POMPEJI



# Serta Pacifica

## Tanulmányok Fried István 70. születésnapjára

Szerkesztette  
Ármeán Otília, Kürtösi Katalin,  
Odorics Ferenc és Szörényi László

Pompeji Alapítvány  
Szeged, 2004

E kötet  
a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának támogatásával jelenik meg.

**SZTE Egyetemi Könyvtár**



**J0004715109**



**X16 4 43 1**

© Szerzők, 2004

Minden jog fenntartva. Bármilyen másolás,  
sokszorosítás, illetve adatfeldolgozó rendszerben való  
tárolás a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásához van kötve.

Kiadja a Pompeji Alapítvány  
Felelős kiadó a Pompeji Alapítvány képviselője  
Borítóterv Pintér László  
A nyomdai előkészítés és sokszorosítás a Books in Print munkája

ISBN 963 482 688 1

# TARTALOM

KABDEBÓ LÓRÁNT	
Kedves Pista Barátom!	9
VILÁGIRODALOM	
LÁZÁR ISTVÁN	
Petrarca írása az orvosok ellen a költészet védelmében	21
BÍRÓ CSILLA	
Tanár-diák kapcsolatok: Chrysoloras – Guarino – Janus	30
LŐKÖS ISTVÁN	
Zsoltármotivációk Marko Marulić <i>Judit</i> című eposzában. (Részlet egy készülő Marulić-monográfiából)	38
KISS ATTILA ATILLA	
Róma testére gyógyszer: a sebek szemioográfiája a <i>Titus Andronicus</i> ban	51
PÁL JÓZSEF	
A látott Saul és a hallott Dávid Alfieri tragédiájában	61
TÖRÖK ERVIN	
Idő és referencia. Heinrich von Kleist: <i>A chilei földrengés</i>	67
BÉNYEI TAMÁS	
Balzac és az eredeti tőkefelhalmozás	76
MILIÁN ORSOLYA	
Egy híres mozgó kép	93
KOVÁCS SÁNDOR S. K.	
Még egy híres (kis)regény	101
KELEMEN ZOLTÁN	
Az utazás mint metafora két amerikai regényben	111
FÜZI IZABELLA	
<i>L'esthétique du choc</i> : „Baudelaire ajándéka”	118
FOGARASI GYÖRGY	
Rilke és a dolgok tele-grammo-fóniája	127
WENNER ÉVA	
Az idő tudata, a tudat ideje	134
MÜLLNER ANDRÁS	
Az írógép és a csengő	140
NÉMEDI ANDREA	
Kommunikáció- és médiumkritika Marie Luise Kaschnitz. <i>Távbeszélgetések</i> [ <i>Ferngespräche</i> ] című elbeszélésének elbeszélésmódjában	147

MEDGYES TAMÁS	
Vázlat a <i>Brat Pack</i> irodalomról	156
JÁSZAY TAMÁS	
New York regénye	164
BAGI IBOLYA	
A kalmük és a szerecsen	172
ORCSIK ROLAND	
Egy családtörténet fragmentumai. Dževad Karahasan: <i>Pisma iz 1993. godine [Levelek 1993-ból]</i>	175

## MAGYAR IRODALOM

KASZA PÉTER	
A Brodarics-recepció kérdése a magyar epikában	187
KÖPECZI BÉLA	
Szalay László II. Rákóczi Ferencről	196
ZENTAI MÁRIA	
Egy magyar gróf Pindus útján	198
HÁSZ-FEHÉR KATALIN	
A „nemzeti szentimentalizmus” programjának egyik forrása: az osszianizmus	209
PENKE OLGA	
„Ariadné fonala” Bessenyei György <i>Tariménes útazása</i> című regényében	221
DALLOUL ZAYNAB	
A végzet szerepe Vörösmarty <i>Zalán futása</i> című eposzában	230
ÖTVÖS PÉTER	
Példák Kazinczy Ferenc metódusáról	241
HÓDOSY ANNAMÁRIA	
Petőfi három madara	249
KERÉNYI FERENC	
Egy Jókai-novella tárgy történetéhez	261
SZAJBÉLY MIHÁLY	
Az irodalmi Deák-párt ellenzékének jelentkezése az 1860-as évek elején	264
HAJDU PÉTER	
A fikcionalitás tematizálása az öreg, de nem vén Jókai szövegeiben	275
SZÖRÉNYI LÁSZLÓ	
A Simplicissimus-féle irodalom mint Jókai Mór regényvilágának forrása	283
HUBA MÁRK	
Egy híres regény – Mikszáth Kálmán: <i>Beszterce ostroma</i>	290
HÁRS ENDRE	
Térképműveletek. Képzeletbeli földrajz és nemzeti paradigma Eötvös Károly útimonográfiáiban	295
FERENCZ ANNA	
<i>Asszonyágok díja</i> – történetek emlékezete	304
ODORICS FERENC	
Tulajdonnevek lázadása az <i>Aranysárkányban</i>	314
SÁRKÓZY BENCE	
Az irodalom mint társadalomtudomány avagy Solymosi Eszter szelleme	320

BÜKY LÁSZLÓ	
Egy szövegkezdet ábrázolásviszonyai	325
OLASZ SÁNDOR	
Köznapi fikció és műfajpoétikai nyitottság	344
SÁGHY MIKLÓS	
Mészöly Miklós tettenérésének tanulságai	351
DARABOS ENIKŐ	
Tárgyilagos szenvedély. „Szerelemszemantika” Oravecz Imre 1972. szeptemberében	365
BOMBITZ ATTILA	
Beavatás. Baka István kisregényeiről	374
SÉRA BÁLINT	
Egy híres regény	388
ÁRMEÁN OTÍLIA	
Titkosírás avagy az írás titkai	394
TÓTH ÁKOS	
Szóhalálában	401

## IRODALOMELMÉLET

KULCSÁR SZABÓ ERNŐ	
A nyomolvasás önkénye. Az archiváló filológia „vidám pozitívizmusról”	409
KÜRTÖSI KATALIN	
Etnicitás a kanadai irodalomban	420
SZŐKE KATALIN	
Szecessziós stílusjegyek Andrej Belij esszéesztikájában	430
SZŐNYI GYÖRGY ENDRE	
Szó és kép – Mi a költészet?	436
KULCSÁR-SZABÓ ZOLTÁN	
A hang médiuma a költészetben	443
SZABÓ ZOLTÁN	
Ekvivalencia és összehasonlító stilisztika	451
SZILI JÓZSEF	
A regényes regény avagy a román románca	455
FERENCZI LÁSZLÓ	
Könyvek, kalandok	465
SUMMARY	473